

Spoštovani bralci,
upamo, da se na preteklo leto lahko ozrete z zadovoljstvom. Za člane strokovne skupine in komunikatorje Nature to gotovo velja – uspehi so presegli naša pričakovanja.

Želimo vam, da bi vam 2005 prineslo še mnogo prijetnih trenutkov. Hvala za številne čestitke.

Prijave za LIFE projekte v Bruslju

Na podlagi razpisa za projekte LIFE Narava je Ministrstvo za okolje in prostor podprlo in oddalo v Bruselj štiri projekte:

- Natura 2000 v Triglavskem narodnem parku
- Varstvo biotske raznovrstnosti v Slovenski Istri – Dragonja
- Participatorno varstvo na Ljubljanskem barju
- Varstvo biotske raznovrstnosti reke Mure

Kontaktna oseba: Vesna Kolar Planinšič (vesna.kolar-planinsic@gov.si)

Uspešno izveden komunikacijski načrt za netopirje

Zatočišča ogrožene živalske skupine netopirjev so pogosto v človekovih bivališčih in stavbah. Zlasti občutljive so porodniške kolonije poleti, zato je take stavbe nujno celovito upravljati. V omrežju Natura 2000 so kot habitati netopirjev tudi mnoge cerkve, zato je nujno povezovanje med ohranjanjem narave in varstvom kulturne dediščine. O jamskih habitatih netopirjev pa morajo biti deležniki ustrezno informirani in se aktivno vključevati v njihovo varstvo.

Spomladi 2004 je stekla priprava Komunikacijskega načrta za območja Natura 2000, pomembna za netopirje, na razpisu Ministrstva za okolje, prostor in energijo za nevladne organizacije pa je bil za sofinanciranje izbran tudi projekt Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev, Netopirji v omrežju Natura 2000. To je omogočilo vzpostavljanje in/ali poglobljanje sodelovanja med društvom, ministrstvom, Agencijo RS za okolje, Zavodom RS za varstvo narave in Zavodom RS za varstvo kulturne dediščine. Aprila sta bili v organizaciji agencije dve delavnici, na katerih so se strokovnjaki omenjenih zavodov seznanjali s problematiko varstva netopirjev in se dogovorili o načinu izvedbe komunikacijskega načrta.

Komuniciranje na terenu se je začelo julija 2004. Posledica zmanjšanja deleža sofinanciranja projekta je bila omejitev na 11 ciljnih lokalitet (sprva načrtovanih 17). Dejansko komuniciranih objektov pa je kljub vsemu več. Predstavitve izbranim župnikom so pokrile večji krog potencialnih Natura 2000 območij v istem župnišču, skupaj še 13 dodatnih lokacij – od teh 12 v Naturi 2000, eno v omrežju Ekološko pomembnih območij. Tako je bilo obravnavanih vsega 24 objektov – 22 cerkva in 2 jami. Neposredno je bilo nagovorjenih čez 70 ljudi, posredno prek njih in lokalnih glasil pa mnogo več.

Pozitivni rezultati projekta se zrcalijo zlasti v vzpostavljanju strateškega nacionalnega partnerstva in nekaterih lokalnih partnerstev. V nekaterih primerih je bilo vzpostavljeno in/ali poglobljeno sodelovanje med ključnimi organizacijami za varstvo netopirjev. Pozitivne odzive na terenu so komunikatorji zabeležili med župniki, jamarskimi in/ali turističnimi društvi, župani, predsedniki krajevnih skupnosti in/ali drugimi ključnimi deležniki na večini izbranih lokacij. Negativen odziv je bil le v Cerknem, kjer ni bilo mogoče doseči niti osnovnega sodelovanja ključnega deležnika.

Doseženi rezultati projekta bodo nedvomno koristna podlaga za načrtovanje prihodnjih komunikacijskih dejavnosti. Osebno komuniciranje s ključnim deležniki na terenu vzame kar nekaj časa, a daje veliko boljše rezultate - neposredno informiranje o situaciji na terenu in zagotovilo, da so ključne osebe o varstvu netopirjev resnično seznanjene in imajo možnost izkazati svoj neposredni interes za ohranjanje skupnih vrednot.

Dogovorjene so številne dejavnosti, ki se bodo odvijale tudi po formalnem zaključku projekta (15. novembra 2004), nadaljevale se bodo še vsaj do marca naslednje leto.

Maja Zagmajster (Slovensko društvo za preučevanje in varstvo netopirjev, maja.zagmajster@bf.uni-lj.si)

Komuniciranje Nature 2000 na Gorenjskem (september – december 2004)

V obdobju od septembra do decembra 2000 smo komunikatorji območne enote Kranj, Zavoda RS za varstvo narave pripravili predstavitev omrežja Natura 2000 na občinskem nivoju. K predstavitvam smo povabili župane in predstavnike oddelkov za okolje in prostor, kmetijstvo in družbene dejavnosti občin Kamnik, Domžale, Trzin, Šenčur, Naklo, Tržič, Cerklje na Gorenjskem, Preddvor, Kranj in Jezersko ter predstavnike pristojnih upravnih enot (Kamnik, Domžale, Kranj). Vabila na predstavitev so bila pripravljena glede na predhodne dogovore z deležniki (povabilo, obrazložitev, čas in kraj), ki so se že takoj pozitivno odzvali. Predstavitve so bile večinoma računalniško podprte, udeleženci pa so prejeli tudi tiskano gradivo.

Predstavili smo naslednje teme: zakonodajo s področja Nature 2000, Območja Natura 2000 v navedenih občinah, predstavitev vrst in habitatov, projekt Natura 2000 v prostorskem načrtovanju in rabi prostora ter prednosti Nature 2000.

Najpogostejša vprašanja so bila:

- kakšna je moč instrumenta,
- kdo krije stroške presoje sprejemljivosti planov,
- odškodnine, nadomestila, kompenzacije,
- kaj v primeru, da so že sprejeti prostorski akti na območjih Nature 2000,
- želja po podrobnejšem poznavanju vrst in habitatov,
- ali mora lokacijska informacija vsebovati tudi podatke o Naturi 2000,
- kako v prehodnem obdobju, ko še niso sprejeti ustrezni podzakonski akti,
- kako se prepletata Zakon o graditvi objektov in Zakon o ohranjanju narave ob sprejemu občinske prostorske strategije,
- kateri so ukrepi oziroma načini zavarovanja,
- potreba po organiziranju javnih obravnav - kaj če se lastnik ne strinja s posebnimi varstvenimi območji.

Za območje Kandrše, Breznica, Kovor, Leše in Ihan, kjer so kvalifikacijska vrsta netopirji, smo komunicirali območja pri župnikih, ki so pristojni za ta območja.

Število udeležencev je bilo, kot smo predvidevali dokaj visoko, le na predstavitvi na Občini in UE Kranj pod pričakovanji.

Za posamezne lokalne časopise smo po dogovoru z občinami in uredniki in tudi na njihovo pobudo pripravili prispevke na temo Natura 2000.

Komunikacijo smo izvedli Metod Rogelj, Sonja Rozman Bizjak in Tadeja Šubic.

Tadeja Šubic (tadeja.subic@zrsvn.si)

Sofinanciranje komunikacijskih projektov v podporo ciljem Nature 2000

Ministrstvo za okolje in prostor je v letošnjem letu finančno podprlo naslednje dejavnosti v podporo Nature 2000:

- Življenje ptic ob Muri (tabor) - TABRIH – Društvo za ohranitev kulturne in naravne dediščine, Ljutomer
- SPA Kočevsko-Kolpa in promocija Nature 2000 (CD-predstavitev Nature 2000 in SPA območja, predavanja) - Gozdarsko društvo Kočevje, Kočevje
- Ohranimo Smrekovec (zgebanka)- Planinsko društvo Šoštanj, Šoštanj
- Natura 2000 in laška žaba v Vipavski dolini (3 izobraževalne delavnice - tam, kjer je zdaj območje Nature 2000 - J del Vipavske doline, 2 območji) - Societas Herpetologica Slovenica-Društvo za preučevanje dvoživk in plazilcev, Ljubljana

- Jovsi – odprta vrata v naravo (na 5. junij, svetovni dan okolja, ogled Jovsev, učilnice v naravi) - Turistično društvo Kapele, Kapele
- Natura 2000 v Sloveniji in EU (predavanje ob 5. juniju, svetovnem dnevu okolja, o Naturi 2000) - Prirodoslovno društvo Slovenije, Ljubljana
- Netopirji v omrežju Natura 2000 (lokalne delavnice-17 lokacij, izdaja 2 novih zloženek) - Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev, Ljubljana
- Varstvo dvoživk na Cerkniškem polju-ozaveščanje lokalnih prebivalcev (zgibanka o vrstah dvoživk, predavanje za lokalne prebivalce) - Zavod Symbiosis, Grahovo
- Soška postrv (izobraževalna knjižica) - ICRO – Inštitut za celostni razvoj in okolje, Domžale
- Iskanje skupnih poti na Posebnih območjih varstva v Sloveniji (osem predavanj na nekaterih posebnih območjih) - Društvo za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije, Ljubljana
- Natura 2000 v Kamniško Savinjskih Alpah (zgibanka, naravoslovne urice v osnovnih šolah na tem območju) - CIPRA Slovenija, Zavod za varstvo Alp, Ljubljana
- Predstavitve omrežja Natura 2000 prebivalcem na območju slovenske Istre (2 predavanji v okviru raziskovalnega tabora) - Društvo študentov biologije, Ljubljana

Kontaktna oseba: Milena Janežič, služba za stike z javnostmi (milena.janezic@gov.si)

Natura 2000 v Italiji in Avstriji – na spletu

Kolegica Stanka Dešnik (stanka.desnik@siol.net) nas je obvestila, da si lahko območja Natura 2000 v deželi Štajerska v sosednji Avstriji ogledamo v interaktivnem digitalnem atlasu (na topografskih kartah, na letalskih posnetkih ali katastrskih načrtih). Za nas so zanimiva predvsem mejna območja s Slovenijo, kjer se stikajo z našimi območji Nature 2000. Spletni naslov je: <http://www.gis.steiermark.at/cms/ziel/82016/DE/>

Pregledno karto za **vso Avstrijo** najdete na strani:

www.tirol.gv.at/themen/umwelt/naturschutz/downloads/n2k_oe_a0.pdf

Za **Italijo** so območja po direktivi o pticah (SPA) na strani:

www.minambiente.it/Sito/settori_azione/scn/rete_natura2000/elenco_cartografie/zps/zps.asp?reg=friuli

Območja po habitatni direktivi so na strani:

www.minambiente.it/Sito/settori_azione/scn/rete_natura2000/elenco_cartografie/sic/sic.asp?reg=friuli

Združeno karto, ki ni uradna, najdete na strani:

http://xoomer.virgilio.it/forum_magredi/carta_sic_zps.htm

Referati s posveta »NATURA 2000« - priložnost koroškega podeželja?! - na spletu

Ogledate si jih lahko na spletni strani

www.sigov.si/mop/podrocja/uradzaokolje_sektorvarstvonarave/projekti/natura2000/oglasna/priloznost_koroskega_podezelja.htm

Posvet smo predstavili v novembrski številki e-Nature, kontaktna oseba je organizator posveta Branko Gradišnik (branko.gradisnik@zgs.gov.si)

Predpisi – ažurna spletna stran

Register predpisov s področja varstva narave, ki je izredno hitro ažuriran, najdete tule:

http://zakonodaja.gov.si/rpsi/kazala_podrocje/kazalo_9_5_1_0.html

Na njem je že 97 besedil predpisov s prilogami. Pri vsakem so navedeni tudi podrejeni predpisi.

NAPOVEDNIK

27. januarja 2005 ob 16. uri bo v Lendavi večer namenjen Naturi 2000 s podrobnejšim pregledom, ki se tiče ribjega življa v povodju Mure na Slovenskem. Območja Nature 2000 Mura in Goričko bosta predstavili Simona

Kaligarič in Stanka Dešnik, ekološke zahteve evropsko pomembnih rib v povodju Mure bo predstavila dr. Meta Povž, stanje v povodju Ledave pa Ludvik Števančec. Hkrati bodo odprli razstavo Natura 2000.
Kontaktna oseba: Stanka Dešnik (stanka.desnik@siol.net)

Če želite zanimivosti o vašem delu v zvezi z Naturo 2000 sporočiti tudi drugim, nam jih pošljite in objavili jih bomo. Prispevke naslovite urednici e-biltena (breda.ogorelec@gov.si). Če biltena ne želite prejemati, pišite na isti naslov.

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000, Ljubljana. Telefon: (01) 478 7400, telefaks: (01) 478 309 4593, spletna stran: www.natura2000.gov.si